

Ezechiël 26

1 Het gebeurde in het elfde jaar, op de eerste van de maand, dat het woord van de HEERE tot mij kwam:
2 Mensenkind, omdat Tyrus van Jeruzalem gezegd heeft: Haha! Ze is verbroken, de poort van de volken!
Haar macht is op mij overgegaan. Ik zal vol worden, de stad is verwoest,
3 daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal u, Tyrus! Ik zal vele heidenvolken tegen u laten opkomen,
zoals de zee zijn golven laat opkomen.
4 Die zullen de muren van Tyrus te gronde richten en zijn torens omverhalen. Ja, Ik zal zijn gruis van hem
wegvegen en het tot een kale rots maken.
5 Het zal een droogplaats voor sleepnetten worden, midden in de zee, want Ík heb het gesproken,
spreekt de Heere HEERE. Het zal een buit voor de heidenvolken worden,
6 en zijn dochters die op het veld zijn, zullen met het zwaard gedood worden. Dan zullen zij weten dat Ik
de HEERE ben.
7 Want zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga Nebukadrezar, de koning van Babel, de koning der koningen,
uit het noorden naar Tyrus brengen, met paarden, strijdwagens en ruiters, en een verzamelde
strijdmacht en veel volk.
8 Hij zal uw dochters op het veld met het zwaard doden en een schans tegen u maken, een
belegeringsdam tegen u opwerpen en schilden tegen u opheffen.
9 Het beuken van zijn stormrammen richt hij tegen uw muren, en met zijn houwelen breekt hij uw torens
af.
10 Vanwege de menigte van zijn paarden, zal hun stof u overdekken. Uw muren zullen beven vanwege
het geraas van ruiters, wielen en strijdwagens, wanneer hij door uw poorten zal binnentrekken, zoals
men een opengebroken stad binnentrekt.
11 Hij zal met de hoeven van zijn paarden al uw straten stuktrappen. Uw volk zal hij met het zwaard
doden en uw sterke zuilen zullen ter aarde storten.
12 Zij zullen uw vermogen roven, uw handelswaren plunderen, uw muren omverhalen en uw
begerenswaardige huizen afbreken. Uw stenen, uw hout en uw gruis zullen zij midden in het water
werpen.
13 Ik zal het lawaai van uw liederen doen ophouden en het geluid van uw harpen zal niet meer gehoord
worden.
14 Ik zal u maken tot een kale rots. U zult een droogplaats voor sleepnetten worden. U zult niet meer
herbouwd worden, want Ík, de HEERE, heb gesproken, spreekt de Heere HEERE.
15 Zo zegt de Heere HEERE tegen Tyrus: Zullen de kustlanden niet beven bij het geluid van uw val,
wanneer de dodelijk gewonde kermt, wanneer in uw midden een slachting wordt aangericht?
16 Alle vorsten van de zee zullen van hun tronen afdalen, hun mantels afleggen en hun kleurrijk
geborduurde kleding uittrekken. Met verschrikkingen bekleed zullen zij op de grond zitten, elk ogenblik
beven en over u ontzet zijn.
17 Dan zullen zij over u een klaaglied aanheffen en tegen u zeggen: Hoe bent u uit de zeeën verdwenen,
u, beroemde, dichtbevolkte stad, die sterk was aan de zee, zij en haar inwoners, die schrik voor zich
inboezemden bij allen die om haar heen woonden!
18 Nu beven de kustlanden op de dag van uw val. Geschrokken zijn de kustlanden, die aan de zee liggen,
vanwege uw ondergang.
19 Want zo zegt de Heere HEERE: Wanneer Ik van u een verwoeste stad maak, als steden die niet
bewoond worden, wanneer Ik een watervloed op u af laat komen en de grote wateren u zullen bedelven,

20 dan zal Ik u laten neerdalen met hen die in de kuil neerdalen, naar het volk van oude tijden af. Ik zal u laten verblijven in de onderste plaatsen van de aarde, bij hen die in de kuil zijn neergedaald, in de verwoeste plaatsen van weleer, zodat u niet bewoond wordt. En Ik zal het sieraad in het land van de levenden herstellen.

21 Ik zal van u een voorwerp van verschrikking maken en u zult niet meer bestaan. Wanneer u gezocht wordt, zult u voor eeuwig niet meer gevonden worden, spreekt de Heere HEERE.

Tyrus en Jeruzalem als handelscentra.

In het twaalfde jaar van de regering van koning Zedekia viel de stad Jeruzalem. Dat lezen we verderop in Ezechiël. Ezechiël 33:21 *Het gebeurde in het twaalfde jaar van onze ballingschap, in de tiende maand, op de vijfde van de maand, dat er iemand die uit Jeruzalem ontkomen was, naar mij toe kwam en zei: De stad is verslagen.* Tijdens het elfde jaar – waarin dit woord van God tot Ezechiël komt – wordt Jeruzalem belegerd door Nebukadnezar. Ezechiël 26:1 *Het gebeurde in het elfde jaar, op de eerste van de maand, dat het woord van de HEERE tot mij kwam.*

Het gebeurde in het elfde jaar, op de eerste van de maand.

Feitelijk is het op dat moment al met de stad Jeruzalem gebeurd. Zij is hermetisch afgesloten. Nebukadnezar straalt de vaste wil uit dat hij de stad net zolang zal belegeren totdat hij valt. Het moet toen al wel vastgestaan hebben dat het met Jeruzalem niet goed zou aflopen. Er loopt een handelsweg langs Jeruzalem van Zuid naar Noord en andersom. Israel vormt de verbinding tussen Afrika en Azië. Er trekken dan ook karavanen met koopwaar langs maar gehandeld wordt er niet in Jeruzalem. Misschien zijn er mensen die wat verlegen zijn met de situatie, maar Tyrus niet. Tyrus ziet de val van Jeruzalem juist als een gelegenheid. Wat Jeruzalem op het land was is Tyrus op zee; een handelscentrum. We kunnen een vergelijking trekken met Rotterdam, de poort van Europa. Vanwege zijn gunstige ligging dicht bij zee kan Rotterdam als zeehaven ook voor zeer grote zeeschepen een aanlegplaats vormen, terwijl het tegelijkertijd een doorvoerhaven is met de rivieren die diep Europa in klimmen. Zo heeft Tyrus zich op een natuurlijke manier ontwikkeld tot havenplaats met een vloot die de kustlanden van heel de Middellandse Zee bevaart. Tyrus heeft ook op het vaste land een vestiging, maar als het over die plaats gaat wordt vooral bedoeld op de stad op het eiland voor de kust van Foenicië. Eigenlijk is het een enorm rotsblok wat voor de kust uit het water steekt. De Hebreeuwse naam voor rots is Tsor. Van die naam is de naam Tyrus afgeleid. Het eiland is voor de zeehandel zeer geschikt, want prima bereikbaar, maar – en dat is in die tijd helemaal niet verkeerd – het is tegelijkertijd een bolwerk dat men goed kan verdedigen. De stad Tyrus op het eiland zal helemaal ommuurd geweest zijn. Een heel lastig object voor een aanval van buiten. Zoals ook zal blijken bij de belegering door Nebukadnezar enkele jaren later. Niet alleen is

het een bijna onneembare vesting, maar uit alles blijkt dat Tyrus' handelsmissies vergezeld werden door oorlogsschepen, die niet alleen de handel beschermden maar de wind er bij de kustplaatsen ook goed onder hadden. Het eiland ligt zo'n 50 meter boven water en biedt in die tijd ruimte aan twee havens; in het noorden de Sidonhaven en in het zuiden de Egyptehaven. Zo strategisch als Tyrus lag aan zee, zo gunstig is ook de ligging van Jeruzalem tussen Klein Azië en Mesopotamië in het Noorden en Egypte en Arabië in het zuiden. Het land Israël is een smalle strook tussen de woestijn Araba en de Middellandse Zee. De ligging van Israël is overigens niet alleen maar gunstig, omdat legers van de grootmachten van Noord naar Zuid, maar ook van Zuid naar Noord altijd via het land Israël optrekken. Zelfs wanneer men geen vijandelijke bedoelingen heeft tegen Israël is het nog enorm bedreigend wanneer vijandelijke legers als het ware oversteken. Wanneer Babel de volken in de buurt van Israël wil aanvallen moet het altijd om de Araba-woestijn heen en kunnen ze pas – wanneer ze zich ongeveer ten noorden van Israël bevinden – naar het zuiden begeven. De halve maan buigt zich als het ware om de Araba-woestijn heen en steekt met zijn linker sikkkel diep in het land Israël. Feitelijk ligt Babel ten oosten van Israël, maar om die reden is er altijd sprake van de vijand uit *het Noorden*.

Handelswegen in het oude Midden Oosten.

De band tussen Jeruzalem en Tyrus heeft betere tijden gekend.

In de tijd van koning David sprak men van een bevriend staatshoofd wanneer men aan Hiram, de koning van Tyrus dacht. Koning Hiram heeft bijzonder goed geholpen met de bouw van de tempel in Jeruzalem. Hij leverde het hout en veel andere benodigdheden die voor bouw noodzakelijk waren. De vriendschap van koning David ging vrij gemakkelijk over op zijn zoon, Salomo. *1 Koningen 5:1 Hiram, de koning van Tyrus, stuurde zijn dienaren naar Salomo, want hij had gehoord dat men Salomo tot koning had gezalfd in de plaats van zijn vader. Hiram was namelijk alle dagen een vriend geweest van David.* Hoewel de tegenprestatie van koning Salomo voor de levering van hout – enkele Israëlitische dorpen in de buurt op het vaste land bij Tyrus – koning Hiram zwaar tegenviel, hebben beide koningen toch zeker vriendschappelijke betrekkingen gehad. *1 Koningen 9:12 Het is uit de Bijbel bekend dat beide koningen met hun vloot regelmatig op gezamenlijke handelsmissie gingen naar Tarsis, het huidige Turkije. 1 Koningen 10:21 De koning had namelijk een Tarsisvloot op zee, samen met de vloot van Hiram. Eens in de drie jaar liep de Tarsisvloot binnen, beladen met goud, zilver, ivoor, apen en pauwen.* Omdat men als handelscentra financieel belang had bij een goede verhouding zal ook de laatste tijd van Jeruzalem nog

steeds gekenmerkt geweest zijn door een vriendschappelijke verhouding. Jeruzalem was niet alleen doorvoercentrum voor de handel tussen Afrika en Azië, maar nam ook zelf belangrijke koopwaar af die via Tyrus was binnengekomen. Daar komt nog iets bij. Tyrus hoorde bij de volkeren die zich eind negentiger jaren van de vijfde eeuw v Chr. in Jeruzalem verzamelden om een coalitie te smeden tegen Babel. Het is waar, de HEERE God voelde niets voor een opstand tegen Babel. Sterker, de HEERE liet via de profeet Jeremia houten jukken uitdelen aan de afgevaardigden van alle coalitiepartners om te zeggen dat ze zich moesten schikken onder leiding van Babel. Jeremia 27:2,3 *Zo heeft de HEERE tegen mij gezegd: Maak u banden en jukken en leg die op uw nek, en stuur ze naar de koning van Edom, naar de koning van Moab, naar de koning van de Ammonieten, naar de koning van Tyrus en naar de koning van Sidon, door de hand van de gezanten die naar Jeruzalem komen naar Zedekia, de koning van Juda.* Het is vervelend om te merken hoe weinig een verbond in zo'n situatie voorstelt. Er is zeker een verbond gesloten tussen deze volken, maar toen dit en andere zaken Nebukadnezar ter ore kwamen en hij Jeruzalem hard aanpakte, waren Tyrus met Edom er als de kippen bij om te kijken of er nog iets te halen was. Het was niets meer en niets minder dan lijkenpikkerij. Als aasgieren stortten die volken zich op de prooi die half aangevreten op de grond lag en zich niet kon verweren. Psalm 83:6-8

Die zullen de muren van Tyrus te gronde richten en zijn torens omverhalen.

Tyrus gedraagt zich slecht tegenover het gevallen Jeruzalem.

'De een zijn dood is de ander zijn brood', zal men zeggen. Toen Tyrus zag dat Jeruzalem er aanging dacht hij: 'Ha weer een concurrent minder.' Ezechiël 26:2 *Mensenkind, omdat Tyrus van Jeruzalem gezegd heeft: Haha! Ze is verbroken, de poort van de volken! Haar macht is op mij overgegaan. Ik zal vol worden, de stad is verwoest.* Het meegevoel was ver te zoeken; integendeel, Tyrus wreef zich in de handen. Nu zouden ze nog hogere handelscijfers scoren. Blijkbaar waren Jeruzalem en Tyrus de belangrijkste handelscentra in die regio. Met het wegvallen van Jeruzalem, viel de volle opbrengt van de winst aan Tyrus toe. Maar God is er ook nog. Zeker, Hij is het die Jeruzalem en Juda bestraft. God zit achter de verwoesting van de stad en de wegvoering in ballingschap. Het feit dat God Zijn volk straft – om hen de gevolgen van hun handelen te laten voelen en hen te bewegen tot een andere opstelling – betekent nog niet dat de omliggende volken daar nog eens een schepje bovenop moeten doen. Fel is de reactie van de HEERE op de meedogenloze houding van Tyrus. Ezechiël 26:3 *Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal u, Tyrus! Ik zal vele heidenvolken tegen u laten opkomen, zoals de zee zijn golven laat opkomen.* De bijna on-inneembare stad op het eiland zou al de kracht en het elan dat ze tot dusverre uitstraalde verliezen. De onbuigzame muren en hoge torens die tot op dat moment elke vijand buiten de deur hielden, zouden

door de HEERE omvergehaald worden. Het eiland zal weer worden tot wat het eens was, een kale rots in de zee. Ezechiël 26:4 *Die zullen de muren van Tyrus te gronde richten en zijn torens omverhalen. Ja, Ik zal zijn gruis van hem wegvegen en het tot een kale rots maken.* Zoals Tyrus met Israël had gehandeld door als een gier in het kadaver te pikken, zo zouden de heidenvolken Tyrus wanneer het op zijn rug lag, als buit meenemen. Ezechiël 26:5 *Het zal een droogplaats voor sleepnetten worden, midden in de zee, want Ik heb het gesproken, spreekt de Heere HEERE. Het zal een buit voor de heidenvolken worden.* Tyrus was natuurlijk meer dan een stadje op een eiland. Op het vaste land lagen de steden en dorpen die zich ook met die naam sierden en die het bruggenhoofd vormden naar het vaste land. Zij worden hier 'de dochters' genoemd. In de tijd van Hiram en Salomo bleek al dat men belangstelling had voor gebiedsuitbreiding met dorpen. Vermoedelijk ging het daarbij ook om bouwland voor graan en gras voor de dieren. Ezechiël 26:6 *en zijn dochters die op het veld zijn, zullen met het zwaard gedood worden. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben.*

Tyrus zal een droogplaats voor sleepnetten worden, midden in de zee, spreekt de Heere HEERE.

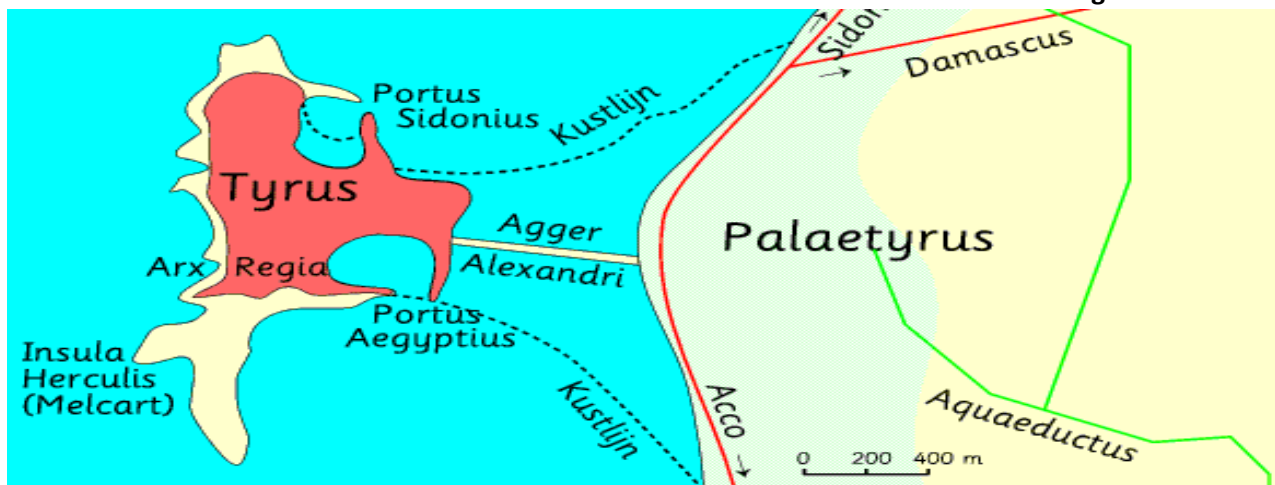

Het einde van Tyrus.

De HEERE vertelt er ook bij hoe Hij Zijn plannen voor Tyrus wil realiseren. Namelijk door de legers van Nebukadnezar, de koning van Babel. Over de schrijfwijze van zijn naam is men het minder eens dan over de periode waarin hij aan de macht is geweest namelijk van 604-562 v Chr. Zijn naam is gevormd van Naboe-Koederi-Oesoer en zou zoveel betekenen als 'bescherm de grenspaal'. In zijn naam is de naam Nebo – een van de goden van Babel – verwerkt. Op het hoogtepunt van zijn macht wordt Nebukadnezar zelfs door de HEERE 'de koning der koningen' oftewel 'de hoogste koning' genoemd. Het is deze vorst die niet alleen handelend optreedt tegen volken als Israël en Ammon; Ook de kuststreek met de machtige stad Tyrus schuimt hij af met zijn legers om dit staatje aan zich ondergeschikt te maken. Mogelijk maakt deze veldtocht deel uit van de strafexercitie die Nebukadnezar uitvoert tegen alle zuidelijk gelegen landen die een coalitie tegen hem vormden. Bij *de volken* die zich tegen Tyrus keren wordt waarschijnlijk gedoeld op het leger van Babel, waar soldaten uit alle onderworpen volken dienst deden. Ezechiël 26:7 *Want zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga Nebukadnezar, de koning van Babel, de koning der koningen, uit het noorden naar Tyrus brengen, met paarden, strijdagens en ruiters, en een verzamelde strijdmacht en veel volk.* Aanvankelijk leek het een vrij gemakkelijke overwinning te worden. De zogenaamde dochtersteden van Tyrus – die op het vaste land aan de kust lagen – waren een gemakkelijke prooi voor het immense leger dat Nebukadnezar op de been had gebracht. Ezechiël 26:8,9 *Hij zal uw dochters op het veld met het zwaard doden en een schans tegen u maken, een belegeringsdam tegen u opwerpen en*

schilden tegen u opheffen. Het beuken van zijn stormrammen richt hij tegen uw muren, en met zijn houwelen breekt hij uw torens af. Het lag in de lijn der verwachting dat Nebukadnezar ook de stad Tyrus zelf zou innemen en verwoesten. Maar er was een probleem. De stad lag op een eiland. Men kon niet zomaar met paard en strijdwagen en wat dies meer zij voor de poorten van de stad verschijnen. De belegering van de stad op het eiland moet – vanaf 583 v Chr. – zo'n 13 jaar geduurd hebben. Als eilandbewoners kon men het lang volhouden omdat met schepen proviand en water kon worden aangevoerd. Met andere woorden de verovering van de stad Tyrus is van later orde. Nebukadnezar was vastbesloten om de stad Tyrus tot overgave te dwingen. Ezechiël 26:10-13 *Vanwege de menigte van zijn paarden, zal hun stof u overdekken. Uw muren zullen beven vanwege het geraas van ruiters, wielen en strijdwagens, wanneer hij door uw poorten zal binnentrekken, zoals men een opengebroken stad binnentrekt. Hij zal met de hoeven van zijn paarden al uw straten stuktrappen. Uw volk zal hij met het zwaard doden en uw sterke zuilen zullen ter aarde storten. Zij zullen uw vermogen roven, uw handelswaren plunderen, uw muren omverhalen en uw begerenswaardige huizen afbreken. Uw stenen, uw hout en uw gruis zullen zij midden in het water werpen. Ik zal het lawaai van uw liederen doen ophouden en het geluid van uw harpen zal niet meer gehoord worden.* Na 13 jaar bleek er in Tyrus niet veel meer te halen. In die tijd had de stad op het eiland de gelegenheid te baat genomen om de schatten maar ook de functie als haven- en handelsstad te verplaatsen bijvoorbeeld naar Carthago een dochterstad van Tyrus. De belegering van 13 jaar moeten ook van Tyrus hun tol geëist hebben. Ezechiël 26:14 *Ik zal u maken tot een kale rots. U zult een droogplaats voor sleepnetten worden. U zult niet meer herbouwd worden, want Ík, de HEERE, heb gesproken, spreekt de Heere HEERE.* Sinds die tijd is het – hoewel er wel weer enige negotie kwam – met de roemrijke geschiedenis van de havenstad gedaan. Later heeft Alexander de Grote het vonnis van God vrij definitief gemaakt. Het speelde in 332 v Chr. Hij trok als een razende Roeland eerst langs de kust van Griekenland naar Egypte en later door het Midden Oosten en plantte zijn voet op de nek van al zijn vijanden. Ook Tyrus bleek voor hem geen onmogelijke opgave. Alexander maakte van het puin – dat de oorlog maakte van steden en dorpen in de buurt – een dam naar het eiland en toen hij de aansluiting had gelegd was de verovering van Tyrus een peulenschil. Negen maanden heeft hij er volgens de berichten over gedaan. Tyrus werd teruggebracht tot een rotseiland waar men netten te drogen hangt.

De dam tussen het eiland en het vasteland is naar de veroveraar – Alexander de Grote – genoemd.

De kustlanden rondom de Middellandse Zee betreuren de ondergang van Tyrus.

De ondergang van Tyrus zal niet stilzwijgend voorbijgaan aan de landen aan de kust. Ze schrikken zich

een hoedje als de stad met donderend geweld in puin valt. Puin is wat er overblijft wanneer huizen en muren in elkaar gebeukt worden door geweld van buitenaf. Erger dan de vernietiging van stenen – dat kan weer opgebouwd worden – is het omkomen van mensen. Ezechiël 26:15 *Zo zegt de Heere HEERE tegen Tyrus: Zullen de kustlanden niet beven bij het geluid van uw val, wanneer de dodelijk gewonde kermt, wanneer in uw midden een slachting wordt aangericht?* Op zich is het niet vreemd dat de kustlanden heftig reageren op het einde van Tyrus. De kustlanden rondom de Middellandse Zee zijn sterk afhankelijk van de handel met Tyrus. Die handel werd – zoals we uit de tekst kunnen vermoeden – ondersteund met de macht van het handelscentrum. Men had ook kunnen reageren met gejuich of tenminste opluchting dat Tyrus – die hen tot op dat moment te sterk af was – was gevallen. Maar stel u voor dat de haven van Rotterdam door oorlog totaal wordt vernield, in dat geval zou de handel met het achterland van Europa – waar de handelspartners hun goederen tegen betaling uitzetten – stil komen te liggen. Men had vermoedelijk buitengewoon veel belang bij het voortbestaan van Tyrus. Het einde van Tyrus lijkt ook het voorlopige einde van de handel tussen de landen aan de Middellandse Zee. De mensen die de zee beheersen zijn er helemaal stuk van. De vorsten – zoals ze genoemd worden – dalen van hun troon, leggen hun veelkleurige mantels af en gaan op de grond zitten om uiting te geven aan hun schrik en deernis. Ezechiël 26:16 *Alle vorsten van de zee zullen van hun tronen afdalen, hun mantels afleggen en hun kleurrijk geborduurde kleding uittrekken. Met verschrikkingen bekleed zullen zij op de grond zitten, elk ogenblik beven en over u ontzet zijn.* Er wordt meteen een Klaaglied gemaakt en gezongen over de eens zo grote stad Tyrus die zo rampzalig ten onderging. Met de stad zal ook de handelsvloot verdwijnen en met de handel ook de suprematie van Tyrus over de wateren. Ezechiël 26:17 *Dan zullen zij over u een klaaglied aanheffen en tegen u zeggen: Hoe bent u uit de zeeën verdwenen, u, beroemde, dichtbevolkte stad, die sterk was aan de zee, zij en haar inwoners, die schrik voor zich inboezemden bij allen die om haar heen woonden!* De schrik die hier getekend wordt bij de mensen – die allemaal min of meer afhankelijk waren van de handel van Tyrus – heeft veel weg van de schrik die aan het eind van de tijd de handelaren om het hart zal slaan, wanneer men de ondergang van het grote Babylon met eigen ogen waarneemt. Openbaring 18:9,10 *En de koningen van de aarde die hoererij met haar bedreven hebben en losbandig geleefd hebben, zullen huilen en rouw over haar bedrijven, wanneer zij de rook van haar verbranding zullen zien. Zij blijven van verre staan uit vrees voor haar pijniging en zeggen: Wee, wee de grote stad Babylon, de sterke stad, want in één uur is uw oordeel gekomen.* De grote stad Babylon – de stad die groot is geworden door de handel in goederen en geld – wordt vereenzelvigd met een hoer. De overeenkomst tussen beiden is dat geld de norm is geworden. ‘Geld dat stom is maakt recht wat krom is’, zegt het spreekwoord. Natuurlijk is geld niet onbelangrijk en handel en industrie is op zich geen foute bezigheid, maar God zou de normen en waarden moeten stellen van de mensen op aarde en niet het antwoord op de vraag: wat het financiële voordeel is.

Koning Nebukadnezar van Babel.

Als geld de norm wordt is de mammon onze god.

Ook in ons land zien we met lede ogen aan dat geld de bepalende norm wordt voor goed en kwaad. Wetgeving wordt veranderd. Zaken die vroeger illegaal waren worden gelegaliseerd omdat de overheid via belastingen wil meeprofiteren van de vaak hoge opbrengsten bijvoorbeeld van prostitutie en porno en goksites en drugshandel. De miljoenennota – die op de derde dinsdag in september wordt gepresenteerd – is inmiddels een miljardennota geworden. Nederland als belastingparadijs voor grote bedrijven is misschien lichtelijk overdreven, maar het komt er toch dicht in de buurt. De gaswinning in Groningen ging ondanks de gevaren voor de volksgezondheid en de rust in dat gebied, aanvankelijk gewoon door. Het leek op de vervoeging van een werkwoord: nemen **NAM** genomen. De Nederlandse Aardolie Maatschappij wordt gedreven door geld en winst.

nemen **NAM** genomen.

Wat van blijvende waarde is, is niet te koop.

We zijn nog niet vergeten hoe Tyrus reageerde op de ondergang van Jeruzalem. Men wreef zich in de handen. Hoeveel handel – beter gezegd hoeveel geld – zou de handelsstad Tyrus niet toevallen nu een belangrijke concurrent het onderspit delfde. De enige gemoedsgesteldheid die in Tyrus werd aangetroffen was niet leedwezen of deernis maar leedvermaak. Men begroette de vernietiging van Jeruzalem als een persoonlijke overwinning. Tyrus wordt door God niet verworpen door zijn afgodendienst, maar vanwege de god die in die tijd reeds doorbreekt in de godenraad van de volken, namelijk het grote geld. De mammon – zoals de Heere Jezus de god van het geld noemt – waar de wereld uiteindelijk aan kapot zal gaan volgens het boek Openbaring. We luisteren nog even naar het boek Openbaring. Openbaring 18:1-14 *En de kooplieden van de aarde zullen over haar huilen en treuren, omdat niemand hun waren meer koopt: koopwaar van goud, zilver, edelgesteente, parels, fijn linnen, purper, zijde en scharlaken, allerlei geurig hout, allerlei ivoren voorwerpen en allerlei voorwerpen van zeer kostbaar hout, koper, ijzer en marmer, en kaneel, reukwerk, mirre, wierook, wijn, olie, meelbloem en tarwe, lastdieren en schapen, paarden en wagens, en lichamen en zielen van mensen. En de rijpe vrucht waarnaar uw ziel verlangde, is van u geweken. Al wat glansrijk en sierlijk was, is van u weggegaan en u zult dat beslist niet meer terugvinden.*

Tyrus wordt een buit voor de volken.

Vooral dat laatste dendert nog na. *Al wat glansrijk en sierlijk was, is van u weggegaan.* Uiteindelijk is geld nogal betrekkelijk. Het laatste hemd heeft namelijk geen zakken. Anders gezegd; we kunnen er niets van meenemen. Het zal de mensen door de handen glippen als los zand en ze zullen het nooit meer terugzien. *En u zult dat beslist niet meer terugvinden.*

Het betrekkelijke van geld en goed volgens de Heere Jezus.

Het betrekkelijke van geld en goed is een belangrijk thema van het Nieuwe Testament. Naast de satan is de mammon – de god van het geld – een niet te onderschatten tegenspeler van de Heere Jezus Christus. Jezus zegt in Mattheus 6:24 *Niemand kan twee heren dienen, want of hij zal de één haten en de ander liefhebben, of hij zal zich aan de één hechten en de ander minachten. U kunt niet God dienen en de mammon.* De Heere Jezus leert ons om in principe volstrekt af te kunnen zien van materiële zaken. De Heere had een eigen huis in Kapernaum, maar kende ook tijden dat hij geen steen had om het hoofd neer te leggen. Mattheus 8:20/13:36 Geld en goed is natuurlijk niet bij voorbaat verkeerd – voor wie er op een eerlijke manier aangekomen is – maar het is en blijft een verzoeking. Voor dat je het weet ben je op zoek naar meer en beter en hoger. Een nog groter huis. Nog een duurdere auto. Twee auto's. Rupsje nooit genoeg. De suggestie die onwillekeurig uitgaat van materiele zaken is dat het de mens die ze bezit, goed gaat. Dat kan, maar het kan ook zomaar het gouden omhulsel zijn van bedorven waar. Feit is dat de Heere Jezus niet veel van geld moet hebben en van mening is dat dat voor zijn volgelingen ook zou moeten gelden. Wanneer een man bijvoorbeeld op Jezus een beroep doet om als een soort van rechter zorg te dragen voor een eerlijker verdeling van de erfenis die hij moet delen met zijn broer, geeft de Heere niet thuis. In plaats van de man aan meer geld te helpen, komt de Heere met de gelijkenis van de man die nog een grotere voorraadschuur voor zijn oogst laat bouwen terwijl hij diezelfde nacht sterft. Wat heeft hij dan aan al zijn rijkdom? Niets. De Heere vindt dat een volgeling van Hem vooral op zoek moet naar de eeuwige schat die niet vergaat. Lucas 12:13-21 *En iemand uit de menigte zei tegen Hem: Meester, zeg tegen mijn broer dat hij de erfenis met mij moet delen. Maar Hij zei tegen hem: Mens, wie heeft Mij tot rechter of verdeler van een erfenis over u aangesteld? En Hij zei tegen hen: Kijk uit en wees op uw hoede voor de hebzucht. Immers, al heeft iemand overvloed, zijn leven behoort niet tot zijn bezit. En Hij zei tot hen een gelijkenis en sprak: Het land van een rijke man had veel opgebracht. En hij overlegde bij zichzelf en zei: Wat zal ik doen? Want ik heb geen ruimte om mijn vruchten op te slaan. En hij zei: Dit zal ik doen: ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al mijn koren en al mijn goederen opslaan. En ik zal tegen mijn ziel zeggen: Ziel, u hebt veel goederen liggen voor veel jaren. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk. Maar God zei tegen hem: Dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u opeisen; en wat u gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn? Zo is het met hem die voor zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.*

Ook wij zouden het verre van prettig vinden wanneer wij bij het verdelen van de erfenis aan het kortste eind zouden trekken. We zouden dit onrechtvaardig vinden en ons bij onze vrienden beklagen. Toch moeten we ons niet te lang verongelijkt gedragen, want de Heere gaat het echt niet voor ons opnemen. 'Het zijn maar centen', lijkt de Heere te denken. Er zijn wel belangrijke zaken. Daar moeten we ons dan maar op richten. Johannes 6:27 *Werk niet om het voedsel dat vergaat, maar om het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven, dat de Zoon des mensen u geven zal; want Hem heeft God de Vader verzegeld.* Het geeft wel aan hoe onverschillig de Heere staat tegenover het hebben van veel geld en bezittingen.

Het betrekkelijke van geld en goed volgens de apostel Paulus.

Met de apostel Paulus is het – als een rechtgeaarde dienaar van de Heere Jezus – niet veel anders gesteld. Ook hij lijkt totaal niet geïnteresseerd in geld. Mocht iemand al geld bezitten dan moet hij zich als christen realiseren dat hij daarmee goed kan doen. Zelfs een dief – die van Paulus moet stoppen met stelen – doet er verstandig aan eerlijk de kost te verdienen. Dan kan hij ook nog eens wat weggeven aan een ander. Efeziërs 4:28 *Wie gestolen heeft, moet niet meer stelen, maar zich liever inspannen om met de handen goed werk te doen, om iets te kunnen delen met wie gebrek heeft.* Het is vermoedelijk Paulus geweest die zoiets bedacht heeft als *de wekelijkse collecte* om geld in te zamelen voor de arme medechristenen in Jeruzalem. 2 Korintiërs 8 Paulus zelf wilde geen geld aannemen van gemeenten die hij gesticht had. Op zich had dat wel gekund – de anderen deden dat ook – maar hij wilde het Evangelie van genade (= gratie) gratis geven. De mensen moesten niet het idee krijgen dat Paulus enig belang had bij hun bekering. Alleen de rijke purperverkoopster Lydia wist – na flink aandringen – hem onderdak te bieden. Volgens Paulus is tevredenheid een groot goed en doet een mens die een dak boven zijn hoofd en eten en drinken heeft er verstandig aan om dankbaar te zijn. Hij moet niet streven naar meer maar denken vanuit de economie van het genoeg. Paulus waarschuwt expliciet voor de verzoeking die er uitgaat van het grote geld en heeft met eigen ogen gezien hoe geld iemand in geestelijk opzicht onderuit kan halen. 1 Timotheüs 6:8-10 *Als wij echter voedsel en kleding hebben, zullen wij daarmee tevreden zijn. Maar wie rijk willen worden, vallen in verzoeking en in een strik en in veel dwaze en schadelijke begeerten, die de mensen doen wegzinken in verderf en ondergang. Want geldzucht is een wortel van alle kwaad. Door daarnaar te verlangen, zijn sommigen afgedwaald van het geloof, en hebben zich met vele smarten doorstoken.* Een mens kan dus door achter de materie aan te lopen zijn geestelijk welzijn ernstig beschadigen. Het is zelfs zo dat het oog zo sterk door aardse rijkdom kan worden verblind dat het zicht op de eeuwigheid verloren gaat. Het is dan ook niet toevallig te noemen dat Ezechiël 26 – voor Tyrus dat alleen maar oog leek te hebben voor geld en goed – uitloopt op het dodenrijk, terwijl God met het volk Israël – het sieraad – de draad weer op zal pakken en verder trekt de toekomst tegemoet.

Tegen Tyrus: Dan zal Ik u laten neerdalen met hen die in de kuil neerdalen.

Naar het dodenrijk.

Van sommige kuststeden zal de schok nog harder aankomen dan voor de anderen. Voor Carthago lijkt dit te spelen. Carthago schijnt door de handelaren uit Tyrus gesticht te zijn in 814 v Chr. Men is geschokt door de ondergang van Tyrus. Ook omdat men het niet zag aankomen. Tyrus was in feite onoverwinnelijk. Een land en een volk moest al over een vloot beschikken die militair was uitgerust wilde men kans maken het Tyrus lastig te maken. De 13jarige belegering van Nebukadnezar vanaf de kust spreekt wat dat betreft boekdelen. Babel had het grootste en sterkste leger van de wereld op dat moment – in staat om een grootmacht als Egypte te verslaan – maar blijkbaar ongeschikt om het water op te gaan. Het voelt inderdaad alsof de HEERE persoonlijk een einde heeft gemaakt aan de hopeloze missie tegen Tyrus. Zie boven Ezechiël 29:18-21 Uiteindelijk zou Alexander de Grote een kleine driehonderd jaar later het vonnis voltrekken. Ezechiël 26:18 *Nu beven de kustlanden op de dag van uw val. Geschrokken zijn de kustlanden, die aan de zee liggen, vanwege uw ondergang.* Of is er een watervloed geweest – een soort van tsunami – die de stad heeft bedolven? Het is goed mogelijk dat God Zelf – nadat het Nebukadnezar niet gelukte Gods vonnis uit te voeren – het oordeel voltrok door een golfbeweging van de natuur. Ezechiël 26:19 *Want zo zegt de Heere HEERE: Wanneer Ik van u een verwoeste stad maak, als steden die niet bewoond worden, wanneer Ik een watervloed op u af laat komen en de grote wateren u zullen bedelven.* Hoe dan ook het vonnis zou voltrokken worden en de stad Tyrus zou vallen. Het metropool van de wereldhandel van die tijd zou worden verwoest. Het gevolg zou zijn dat de mensen van hoog tot laag de dood vonden. Over de dood van de mensen en de vorsten die tegen God opstaan is de Bijbel niet onduidelijk. Zij gaan naar het dodenrijk, een soort van bewaarplaats van de goddeloze en zondige mensen die gestorven zijn. Zij worden daar bewaard tot de dag van het oordeel. Ezechiël 26:20 *Dan zal Ik u laten neerdalen met hen die in de kuil neerdalen, naar het volk van oude tijden af. Ik zal u laten verblijven in de onderste plaatsen van de aarde, bij hen die in de kuil zijn neergedaald, in de verwoeste plaatsen van weleer, zodat u niet bewoond wordt.*

Ik zal u laten verblijven in de onderste plaatsen van de aarde, bij hen die in de kuil zijn neergedaald.

In tegenstelling tot Tyrus is er voor Israel toekomst.

In tegenstelling tot Tyrus – dat afglijdt naar het dodenrijk – zal de HEERE met Zijn volk Israël na de verwoesting van Jeruzalem en de ballingschap de draad weer oppakken. Israël wordt door de HEERE meer dan eens *het sieraad* genoemd. Van *het sieraad* zegt de HEERE dat Hij het zal herstellen – niet in het dodenrijk zoals Tyrus – maar in het land van de levenden. Ezechiël 26:20 *En Ik zal het sieraad in het land van de levenden herstellen.* Gods voornemen staat vast. De teerling is geworpen. Het einde van

Tyrus komt er aan. Het is niet een voorlopig einde maar het definitieve einde. De bruisende stad van weleer zal niet meer teruggevonden worden. Ezechiël 26:21 *Ik zal van u een voorwerp van verschrikking maken en u zult niet meer bestaan. Wanneer u gezocht wordt, zult u voor eeuwig niet meer gevonden worden, spreekt de Heere HEERE.* Men zal het moeten toegeven, volken en landen als Moab, Ammon, Edom en Tyrus bestaan niet meer, terwijl het Joodse volk nog immer bestaat ondanks alle pogroms en de ultieme poging van Hitler met de zogenaamde ‘endlösung der Judenfrage’. Een vorst uit Pruisen schijnt het voortbestaan van het Joodse volk het ultieme godsbewijs te hebben genoemd. Niet zo gek als je er over nadenkt. Het is zelfs zo dat ze weer wonen – de Staat Israël – in het gebied dat hen van Godswege geschonken is als ‘het beloofde land’.

En Ik zal het sieraad – lees Israel – in het land van de levenden herstellen.

Een christelijke gemeenschap in Tyrus.

Terwijl die andere volken – zoals Ammon, Edom en Moab en Tyrus – niet meer als volk bestaan hebben de mensen die uit die volken voortkomen zich individueel onder de volken verspreid. Het mag duidelijk zijn dat er voor hun volk niet, maar voor hen persoonlijk wel hoop is in de toekomst en dan nog wel dezelfde hoop die ook voor het volk Israël was weggelegd. In Psalm 87 wordt die hoop verwoord ook voor de Tyriër. Psalm 87:4 *Ik noem Rahab en Babel onder wie Mij kennen; zie, de Filistijn en de Tyriër, met de Cusjet: die zijn daar geboren.* Uiteindelijk gloort er ook hoop voor de volken aan de einder. Men maakt kans opgenomen te worden in Gods volk. Dankzij Gods Zoon, onze Heere Jezus Christus wordt de deur van Israël open gezet. Psalm 87:5,6 *Van Sion wordt gezegd: Man voor man is erin geboren. De Allerhoogste Zelf doet haar standhouden. De HEERE telt hen erbij, wanneer Hij de volken opschrijft, en zegt: Deze is daar geboren.* De Heere Jezus doet een goed woordje voor Tyrus. Hij vergelijkt die stad met de Israëlitische steden die zich niet tot Hem bekeren ondanks het feit dat de Heere grote wonderen in die steden verrichtte en persoonlijk tot de mensen sprak. Mattheus 11:20-22 *Toen begon Hij de steden waarin de meeste krachten door Hem verricht waren, te verwijten dat zij zich niet bekeerd hadden: Wee u, Chorazin, wee u, Bethsaïda! Want als in Tyrus en Sidon de krachten gebeurd waren die in u plaatsgevonden hebben, dan zouden zij zich allang in zak en as bekeerd hebben. Maar Ik zeg u: Het zal voor Tyrus en Sidon verdraaglijker zijn op de dag van het oordeel dan voor u.* De Heere Jezus komt ook zelf in Tyrus. Daar wendt een vrouw zich tot Hem. Ze smeekt om de genezing van haar dochter. Ze accepteert daarbij de voorrang van Israël. Dat wordt haar redding. Mattheus 15:21-28 *En Jezus ging vandaar weg en vertrok naar het gebied van Tyrus en Sidon. En zie, een Kananese vrouw, die uit dat gebied kwam, riep naar Hem: Heere, Zoon van David, ontferm U over mij! Mijn dochter is ernstig door*

*een demon bezeten. Maar Hij antwoordde haar met geen woord. En Zijn discipelen kwamen naar Hem toe en vroegen Hem: Stuur haar weg, want zij roept ons na. Hij antwoordde en zei: Ik ben alleen maar gezonden naar de verloren schapen van het huis van Israël. Maar zij kwam dichterbij, knielde voor Hem neer en zei: Heere, help mij! Hij antwoordde echter en zei: Het is niet behoorlijk het brood van de kinderen te nemen en naar de hondjes te werpen. Zij zei: Ja, Heere, maar de hondjes eten ook van de kruimels die er vallen van de tafel van hun bezitter. Toen antwoordde Jezus en zei tegen haar: O vrouw, groot is uw geloof; het zal gebeuren zoals u wilt. En haar dochter was vanaf dat moment gezond. Het is duidelijk dat de gelovigen uit de volken moeten accepteren dat God Israël als volk heeft uitverkoren. Er is later ook een christelijke gemeenschap in Tyrus ontstaan. Bij zijn reis op weg naar Jeruzalem deed Paulus Tyrus aan. Daar trof hij een christelijke gemeenschap die voor hem zorgden. Ook maakten ze zich zorgen over Paulus. Ze raadden hem af naar Jeruzalem te gaan. Handelingen 21:3-6 *En nadat wij Cyprus in zicht gekregen hadden en dat links hadden laten liggen, voeren wij naar Syrië en kwamen aan in Tyrus, want daar moest het schip zijn lading lossen. En nadat wij er discipelen gevonden hadden, bleven wij daar zeven dagen. Zij zeiden tegen Paulus, door de Geest, dat hij niet naar Jeruzalem moest gaan. Het gebeurde nu, toen wij deze dagen daar doorgebracht hadden, dat wij vertrokken en verder reisden. En zij begeleidden ons allen met vrouwen en kinderen tot buiten de stad. En wij knielden neer op het strand en baden. En toen wij elkaar gegroet hadden, gingen wij aan boord van het schip, maar zij keerden terug, ieder naar zijn huis.**

Tyrus.

